

«Забезпечення надання психологічної допомоги та підтримки для всіх суспільних груп»

В Шевченківському районному в місті Києві центрі соціальних служб функціонує Служба соціально-психологічної підтримки (4 психолога).

Шевченківський районний в місті Києві центр соціальних служб надає соціальні послуги сім'ям Шевченківського району відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» та Державних стандартів соціальних послуг, а саме: соціальний супровід сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування, кризове та екстрене втручання, консультування, інформування, представництво інтересів.

В рамках соціального супроводу сім'ї отримують соціально-психологічну підтримку для покращення та стабілізації психоемоційного стану, психологічної стійкості в часи війни, психологічну допомогу у разі пережитої втрати та психотравмуючих подій, інформування з правових питань, юридичну допомогу.

З метою сприяння адаптації та психосоціальної підтримки Центром проводяться тренінги для батьків щодо поліпшення власного психоемоційного стану та їх дітей, зменшення ймовірних негативних наслідків ракетно-дронових атак та надаються рекомендації для покращення взаємовідносин між дорослими та дітьми.

Психологи Шевченківського районного в місті Києві центру соціальних служб проводять групові (курс тренінгів «Дитинство під час війни») та індивідуальні консультації з дітьми молодшого віку та підлітками, які наразі постійно отримують емоційне навантаження або знаходяться у стані підвищеної тривоги. Для дітей проводяться заняття з арт-терапії. Психологи Центру залучаються до складання акту оцінки потреб сім'ї/особи, який додається до пакету документів для встановлення статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Соціальні послуги, в тому числі психологічні консультації, надаються родинам з дітьми, які депортовані або примусово переміщені у зв'язку із збройною агресією проти України (3 сім'ї, в них 5 дітей).

Під час роботи в штабах з ліквідації ракетно-дронових атак психологи та фахівці із соціальної роботи, які пройшли відповідне навчання та підготовку, надають першу психологічну допомогу постраждалим громадянам, в тому числі дітям.

З метою підвищення обізнаності з питань психічного здоров'я та профілактики психічних розладів, підтримки психічного здоров'я психологи та фахівці Центру беруть активну участь у проведенні національної комунікаційної кампанії щодо психічного здоров'я «Ти як?», пройшли навчання із психічного здоров'я за Україно-Швейцарською програмою МН4U та цикл вебінарів «Стійкість громади» у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

На сторінці Центру в соціальній мережі Facebook систематично висвітлюються інформаційні матеріали про ментальне здоров'я.

Протягом травня-листопада 2025 року опубліковано 169 публікацій зазначеної тематики, психологічну/першу психологічну допомогу отримали 1917 сімей, в них 1468 дітей.

В Територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Шевченківського району м. Києва діє відділення надання соціальних та реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю (далі - Відділення), що складається з трьох груп: група повного дня та дві групи короткотривалого перебування.

Відділенням надається соціальна послуга денного догляду дітям з інвалідністю та реабілітаційні послуги (соціальна, психологічна, педагогічна, фізична реабілітації та медичний супровід), які за станом здоров'я не мають можливості відвідувати дошкільні та освітні заклади.

За інформацією управління освіти Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації, до штатного розпису закладів загальної середньої освіти Шевченківського району входять 41 практичний психолог, які надають психологічну допомогу учасникам освітнього процесу, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, а також учням – внутрішньо переміщеним особам.

Система психологічної допомоги передбачає проведення індивідуальних та групових консультацій за запитом, тренінгів, груп підтримки, розвивальних і просвітницьких занять, а також оформлення інформаційних стендів із зазначенням телефонів довіри та контактів організацій, які надають компетентну фахову допомогу. Практичні психологи закладів освіти систематично проводять заходи, спрямовані на покращення та стабілізацію психоемоційного стану, формування психологічної стійкості в умовах воєнного часу серед усіх учасників освітнього процесу.

У межах проєкту «Ментальна варта», ініційованого Департаментом освіти і науки, для практичних психологів закладів загальної середньої освіти м. Києва було організовано тренінги за програмою «Психологічна допомога в закладі освіти під час кризових ситуацій».

Також фахівці району долучилися до проєкту «Комплексна психосоціальна підтримка педагогів та підтримка кризових інтервентів для закладів освіти Києва під час війни». У квітні 2025 року стартувала Глобальна платформа «Ментальна варта: Київ.UA» – простір сили, підтримки та стійкості, створений для освітян, учнів і батьків, які щодня навчаються, працюють і живуть у реаліях війни.

Практичні психологи Шевченківського району долучилися до заходів, під час яких обговорювалися питання: стратегії підтримки ментальної стабільності в школах; надання першої психологічної допомоги; розвиток навичок саморегуляції та управління стресом; роль освітянської спільноти у зміцненні стійкості столиці. До відкритого діалогу долучалися психологи, педагоги, управлінці та представники батьківської спільноти. Крім того, освітяни району взяли участь у засіданні Координаційної ради у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, торгівлі людьми та з гендерних питань при Шевченківській районній у місті Києві державній адміністрації. Практичні психологи також долучилися до Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», яка спрямована на підтримку психологічного благополуччя громадян, підвищення обізнаності про ментальне здоров'я та надання якісної допомоги тим,

хто її потребує. Педагогічні працівники та практичні психологи Шевченківського району брали участь у численних тематичних заходах, серед яких: тренінг «Адаптація цивільного населення до military. Протокол iCover»; тренінги «Навички, які рятують життя (самодопомога та допомога тим, хто поруч)» у співпраці з Центром стресостійкості м. Києва; семінар «Основи першої психологічної допомоги» для соціальних працівників; зустріч Школи молодих спеціалістів психологічної служби закладів освіти (для фахівців зі стажем роботи від 1 до 3 років); круглий стіл з питань співпраці з ІРЦ у сфері інклюзивної освіти; форум практичних психологів «Ментальна варта»; інформаційні сесії та супервізії для психологів.

16 жовтня 2025 року, з нагоди Всесвітнього дня психічного здоров'я, практичні психологи відвідали II Форум практичних психологів закладів освіти Києва «Ментальна варта: Сила підтримки». 22-23 вересня 2025 року Управління з питань гендерної рівності КМДА спільно з Департаментом освіти і науки міста Києва та міжнародними партнерами – ІТС (Israel Trauma Coalition) – провели для практичних психологів і соціальних педагогів Шевченківського району дводенний тренінг «Шкільна опора: супровід та підтримка дитини і класу у переживанні процесу горювання у школі».

Освітняни також ознайомилися з циклом інтерактивних занять «Уроки турботи», реалізованих у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» командою Академії Турботи у партнерстві з Радницею – Уповноваженою Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'єю Герасимчук. У 2025–2026 навчальному році на базі закладів освіти Шевченківського району проводиться дослідно-експериментальна робота регіонального рівня за темою: «Застосування методики і програми AgileBrain для підтримки ментального здоров'я учнів ЗЗСО м. Києва». Зокрема, у 28 закладах загальної середньої освіти району запроваджено гурток «Соціально-емоційне навчання», діяльність якого спрямована на розвиток умінь комунікувати, співпереживати собі й іншим, керувати емоціями, працювати в команді, а також креативно та критично мислити. У 11 закладах освіти створено гурток «Базові навички медіації. Вирішення конфліктів мирним шляхом», який навчає учнів конструктивного розв'язання конфліктів, формує навички діалогу та взаєморозуміння.

Діти, які перебувають у складних життєвих обставинах або постраждали внаслідок збройної агресії проти України, за бажанням долучаються до гурткової роботи. Крім того, у районі активно діє проєкт «Школа свідомого батьківства», у якому беруть участь усі учасники освітнього процесу. Проєкт сприяє кращому взаєморозумінню між батьками, педагогами та учнями, формуванню довірливих відносин і спільній роботі над вихованням дітей у дусі взаємоповаги та підтримки.

Практичні психологи закладів освіти постійно підвищують свій фаховий рівень, беручи участь у вебінарах, онлайн-тренінгах та навчальних курсах. Щороку вони проходять підвищення кваліфікації на різних освітніх платформах — «Дія. Освіта», «Прометеус», «Зрозуміло!», «EdEra» тощо, а також на базі Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

В умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій управління освіти Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації спільно з адміністраціями закладів освіти здійснюють постійний контроль за реалізацією

заходів, спрямованих на забезпечення психологічного благополуччя всіх учасників освітнього процесу.

Штатним розкладом КНП «ЦПМСД № 1» Шевченківського району м. Києва не передбачено посад кваліфікованих психологів. Разом з тим, лікарі педіатри в процесі надання первинної медичної допомоги, надають в межах компетенції психологічну допомогу дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, або надають інформацію про таких дітей у спеціальні державні органи згідно вимог чинного законодавства.

КНП «ЦПМСД № 2» Шевченківського району м. Києва у разі потреби надання психологічної допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, такі діти скеровуються до Шевченківського районного в місті Києві центру соціальних служб (вул. Коперника,10). В штатному розписі підприємства посади психолога наразі не передбачено.